

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

12. A paupertate virtutum, non criminum occasionem accipiendam esse,
docet Lazari exemplum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

diuinam prouidentiam coniungi solet cum paupertate. Quin & iustitia: nullus enim alterius bonis insidiabitur, quæ sua sponte censet contemnenda & abijcienda. Nec iudex amans paupertatis, se pecunijs corrumpi sinet: immo iam olim paupertas fuit iudicis incorrupti argumentum. Et sunt, qui, ob paupertatis meritum, Apostolos totius mundi iudices putant à Christo constitutos. Quin & fortitudo, atque animositas ad pericula subeunda sociatur paupertati. Si enim, *non fit sine periculo facinus magnum & memorabile*, nemo paupere periculum potest facilius contemnere. *Rebus in angustiis facile est contemnere vitam.* Quid namque non audet pauper? cum enim parum habeat, quod amittat, per tela, per ignes intrat; per medios hostium cuneos penetrat. Miles, qui multa plaustra spolijs plena secum circumuehit, non sibi tantum, sed prædæ quoque suæ metuit. Vnde merito hæc talia vocantur *impedimenta*. O quantos suæ opes retrahunt à dimicando! Quam multi, cum classicum canitur, ipso auro suo magis expallefcunt! tunc solum fortes, quando poculis est certandum. Domi milites gloriosi, in campo fugaces cerni, qui Mercurium in pedibus, non item Martem in dextera habent. At vide mihi aliquem de grege pannosum, osseum militem, qui nihil amittere potest nisi famem, & sitim, si moritur; cum standum est, stat ut rupes; cum pugnandum, pugnat ut Achilles; certè tam citò de fuga non solet cogitare, potestque liberiùs dicere sibi:

Est hic, est animus lucis contemptor, & istum

Qui vitâ bene credat emi, quò tendis, honorem.

Virgil. lib. 9.
Æneid.

Multa, quæ fortitudo facit, facit paupertas, nam & ipsa conteritrix est timendorum, & animum aduersus ea, quæ possunt euenire format; exilia, bella, naufragia, incendia, famem & sitim meditatatur. Pauperibus dixit Dominus: *Cum persequentur vos in ciuitate ista, fugite in aliam.* Quasi dixisset: *Multa exilia patent fugienti.* Patria est, *ubicumque vir fortis sedem sibi elegerit.* Sedem autem sibi & pauper ubique eligere potest, & pro patria habet totum mundum. Vel hinc satis diues. Quia, ut Cicero ait: *Omnes sunt diuites, qui salo & terra frui possunt.*

Matth. 10. 23.

Q. Curtius
lib. 5.

Cic. 1. 3. de
offic.

Ad hanc animi constantiam & robur Deus homines, per incommoda paupertatis, exercet, *Ecce excoxi te, inquit, sed non qua-*

XII.

Isa. 48. 10.

S

fiat.

S Chrysoft.
hom. quod
nemo lædi-
tur, nisi à se
ipso.

si argentum, elegerit in camino paupertatis. Ad hoc paupertas à benigno Numine immittitur; non ad blasphemandum, non ad furandum, non ad alia indigna committenda, ut impatientes, & diuinorum consiliorum ignari impiè cauantur. Qui ex prima pauperum classe occasionem virtutis conuertunt in ansam vitiatorum, illi sanè ut egestatem à se auerrent, prædis, rapinis, latrocinij, & omnibus malis artibus pecuniam venantur. In illis autem non paupertas hac, sed pusillanimitas facit, ait S. Chrysostomus. Nam & Lazarus pauper fuit, & valde pauper, cuius paupertati addebatur etiam aegritudo, & aegritudo amarissima, qua ipsam paupertatem redderet grauiorem; vis enim morbi solatia multa depoſcebat, & nullum penitus paupertas poterat adhibere: horum enim alterum, etiamsi solum sit, graue est, & doloribus plenum. Cùm autem simul iunguntur, nec adest, qui subleuet, intolerabile videtur malum, ignis inextinguibilis, & dolor sine remedio, tempeſtas plena naufragijs, anima simul & corporis flamma. Erat præterea huic beato his omnibus malis aliquid adhuc amplius, vicinitas scilicet diuitis epulantis quotidie luxuriose; & ipse adiacebat huius epulantis foribus, ut eum multò amplius excruciant opes in oculis posita, qua vetabantur; quàm illa, qua per penuriam deerant: Multò enim grauius affligit animam, quòd cogitur carere bonis, qua videt, quàm his egere qua non videt. Lazarum sic dira fames, & amara aegritudines vastabant: Minister verò nullus, nec vllum misero solatium ex diuitis mensa, qua parasitos, & luxuriosos, vsq; ad distensionem & crapulam satiabat: nec mica quidem, qua proieciabantur, Lazaro periclitanti dabantur. Et tamen ita pertulit hanc tam diram, tamq; terribilissimam paupertatem, ut neq; amarum sermonem, neque blasphemiam verbum proferret, aut illicitum: sed sicut aurum vehementius ignitum, purius & sincerius redditur; ita etiam ille passionibus, & cruciatibus examinatus, clarior, & splendidior per patientiam reddebatur. Vides, quomodo nemo leditur a paupertate, sed a seipso? Quid enim dic mihi morbus corporis? quid penuria rerum omnium? quid irruentes ulceribus canes? quid vicinitas diuitis auari ledere potuit athletam DEI? aut in quo his omnibus resolutus, aut fractus est a virtute animi sui? Nihil omnino. Quin immo & angustijs rerum magis solidatus est, & huiusmodi illi corona parata sunt, vnde infelicior putabatur, inde ei palma victoria; inde aeterna remuneratio, vnde cruciatus ei multiplicabatur, &

inimias

iniuria; fames illa abundantiam preparabat futurorum bonorum; & agritudo illa vitam conciliabat eternam: ulcera illa, qua canes lambabant, splendorem gloria per Angelos ministrandum ferebant inhumani & crudelis diuitijs despectus, & ad januas eius cubile contemptum patris Abrahamæ pijsimos sinus, & beatitudinis eius consortia promittebant. Idem in Vitis PP. dixit Abbas Hyperichius: *Thesaurus monachi est voluntaria paupertas. Thesauriza ergo tibi, frater, in calo, quia ibi, ad requiescendum, sine fine sunt secula. Quæ cum ita sint, & reuera virtutum thesauri omnes Pigmalionis opes superent, qui apud pecuniarum contemptores reperiuntur,*

In vitis PP. lib. 5.

*Quid quereris, pauper, Cræso ipso ditior? illi
Arcula diues erat, mens opulenta tibi est.*

CAPVT XII.

Aquo animo pauperibus ferendum, si vanis diuitijs spolientur, cum virtutibus alijsq; rebus melioribus nolentes spoliari non possint.

SI, vt corpori anima præstat, ita animæ quoque bonæ corporis bonis anteferenda sunt, vilipendendæ sunt vti. que omnes diuitiæ, in virtutum comparatione. Quare maxima hinc exiit consolatio pauperum ac spoliatorum, quod opibus priuati, non priuentur possessione bonorum præstantiorum. *Amiserunt omnia qua habebant ait S. Augustinus, Numquid fidem? numquid pietatem? numquid interioris hominis bona, qui est ante Deum diues? Ha sunt opes Christianorum, quibus opulentus dicebat Apostolus: Est autem questus magnus, pietas cum sufficientia: Nihil enim intulimus in hunc mundum, sed ne auferre quid possumus, habentes autem victum, & tegumentum his contenti sumus. Nam qui volunt diuites fieri, insidunt in tentationem, & laqueum, & desideria multa stulta, & noxia, qua mergunt homines in interitum, & perditionem. Radix est enim omnium malorum Auaritia, quam quidam appetentes a fide pererrauerunt, & inferuerunt se doloribus multis. Quibus ergo terrena diuitia illa vastatione perierunt, si eas sic habebant, quemadmodum ab isto foris paupere, intus diuite audierant; id est: si mundo utebantur tamquam non videntes, potuerunt dicere, quod ille grauiter tentatus, & mi-*

I.

S. Augustin. lib. 1. de ciuit. c. 10.